

5 oktober 1976
nr. 1

* BOMEN SNOEIEN - WANNEER EN HOE?

De meeste bomen kunnen het beste gesnoeid worden in oktober/november. Maar 't snoeien van een boom blijft een noodzakelijk kwaad! De kunst van het snoeien is dan ook om zo weinig mogelijk te snoeien - namelijk alléén om de boom te helpen bij het ontwikkelen van zijn natuurlijke vorm en om problemen op latere leeftijd te voorkomen. Door veel snoeien ontstaat namelijk het gevaar, dat de boom juist wordt gestimuleerd tot het vormen van extra takken, waardoor de kroon te zwaar wordt en kan uitbreken.

Verantwoord snoeien kunt u dus alleen, als u met de natuurlijke vorm van de boom, de zgn. habitus, vertrouwd bent. Wanneer u zo een jonge boom in de eerste 10 à 15 jaar in zijn groei begeleidt, dan is snoeien later praktisch niet meer nodig en zult u een mooie, evenwichtig uitgegroeide boom krijgen.

Voor elke vorm van snoei geldt overigens, dat de takken glad bij de vertakking moeten worden afgezaagd, zodat er geen takstomp overblijft, die zou kunnen gaan inrotten.

Alle snoeiwonden, maar in ieder geval die groter zijn dan 2cm in doorsnede, moeten altijd worden afgesmeerd met een boomwond-afdek- of ontsmettingsmiddel, zodat ze niet geïnfecteerd kunnen worden door schimmels, bacteriëen of insecten.

* 1976 ZWAAR JAAR VOOR DE BOMEN!

Wij kunnen nú al zeggen, dat 1976 voor veel bomen een zéér zwaar jaar is geweest. 't Begon al in mei en juni met nachtvorst, net toen de jonge blaadjes waren uitgelopen. Tot in de zomer bleven de bevroren blaadjes als kleine bruine vaantjes aan de bomen hangen. De bladeren die net iets minder ver uit waren en nog gedeeltelijk beschermd in de knop zaten, bleven klein en raar verfrommeld van vorm. En toen de droogte... water is nu eenmaal de voornaamste en absoluut onmisbare schakel in het ingewikkelde levensproces van de boom, en een zo lange droogteperiode als dit jaar heeft dan ook veel bomen extra achterop geholpen. De werkelijke balans van de droogte zal pas in de zomer van 1977 kunnen worden opgemaakt.

Intussen kan er ook dit najaar nog van alles gebeuren - denk maar aan de zware najaarsstormen van de afgelopen jaren!

"STRAATBOMEN - BUDGET" OP DE GEMEENTEBEGROTING

De 30 naar inwonertal grootste gemeenten in ons land hebben samen ongeveer één miljoen "straatbomen" (dus de bomen in bossen en parken niet meegerekend). Per boom per jaar wordt een bedrag besteed aan de verzorging van zo'n straatboom dat varieert van één tot enkele tientjes. Dat lijkt misschien gering, maar dat gemiddelde bedrag geldt óók voor bomen die nog zeer jong zijn of nauwelijks verzorging nodig hebben.

De 30 grootste gemeenten besteden samen zo'n 15 miljoen gulden per jaar aan de verzorging en het onderhoud van hun straatbomen. Dat is ongeveer 7 % van de totale "groen-onderhoudsbegrotingen" van die gemeenten. Een eveneens globale berekening leert, dat er per jaar tienduizenden jonge straatbomen bijkomen. Het planten daarvan kost in de regel drie à vierhonderd gulden per stuk, inclusief aankoop, transport, plantwerk, hulpmiddelen straatwerk e.d. Dat betekent opnieuw een totaalbudget van zo'n 10 à 15 miljoen gulden. Het planten van oudere bomen van groot formaat is hierbij nog buiten beschouwing gelaten; dat kost in vele gevallen wel vijf - tot zesduizend gulden per stuk !

WAAR BOMEN ALLEMAAL NIET TEGEN KUNNEN

De Bomenstichting heeft een informatieblad uitgegeven onder de titel: "Waar bomen allemaal niet tegenkunnen." Het bevat een opsomming van natuurlijke oorzaken en menselijke activiteiten, die stuk voor stuk (of in combinatie) een boom ernstig kunnen schaden.

Onder de natuurlijke oorzaken worden 13 punten behandeld; de andere 26 komen voor rekening van mensenwerk. Een treurig stemmend overzicht van A (aardgaslekkage) tot Z (zout).

Belangstellenden kunnen dit informatieblad bestellen door overmaking van 2 gulden op postgiro 218755 t.n.v. de Bomenstichting te Zeist. Vermeld s.v.p. "Informatieblad 15."

IEPEZIEKTE WEER ACTUEEL

Na enkele tientallen jaren van betrekkelijke rust is sinds kort de gevreesde iepenziekte weer losgebarsten. Vooral uit Engeland en Frankrijk komen alarmerende berichten, maar ook in ons land neemt de ziekte snel in hevigheid toe. Iepenziekte wordt primair door kevers verbreid : door de iepenspintkever, de grote en de kleine. Jonge, pas uit de pop gekomen kevers vliegen naar de top van gezonde iepen en vreten daar, in de oksels van twijgen, diepe gaten in de sappige bast. Daarbij kunnen ze de boom besmetten met sporen van de iepenziekteschimmel, die ze vaak op hun skelet of in hun darm meedragen. De schimmel kan zich dan vrij snel door de boom verspreiden en maakt dat kleinere of grotere delen van de bladerkroon gaan verwelken en afsterven. Ook rechtstreekse overdracht van de ziekte komt wel voor: dat een zieke iep een gezonde buurman besmet via de wortels. Voor de voortplanting zijn de kevers afhankelijk van ziek of dood iepenhout, waar de bast nog omheen zit. Ziek of dood hout (vooral ook de takken die binnenkort afgesnoeid worden!) moet dus steeds direkt geruimd worden en verbrand of geschild.